

**ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ
แบบระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากรการเงินและการบัญชี
: กรณีศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล**

**Effective Factors on Government Fiscal Management Information System of Financing and
Accounting Staff : A Case Study in Rajamangala University of Technology**

วนิดา ชุตินากุล

Wanida Chutimagul

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail:accounttd_cpc_rit@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากรการเงินและการบัญชี : กรณีศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของตัวแปรที่มีต่อการจัดทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของบุคลากร ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับบัญชีของบุคลากร ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากร และความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีในระบบ GFMS ของบุคลากร นอกจากนี้ ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในระบบดังกล่าว โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรการเงินและการบัญชีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลที่ใช้ระบบ GFMS ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อยู่ในระดับปานกลาง โดยเพศ อายุ จำนวนรายวิชา บัญชีที่ได้ศึกษา รูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ของหน่วยงาน การเข้าร่วมสัมมนา ประชุมด้านบัญชีที่หน่วยงานจัดให้ ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีในระบบ GFMS มีผลกระทบกับการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพอย่างมีนัยสำคัญ และมีข้อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS ได้แก่ ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพิ่มอุปกรณ์ต่อพ่วง จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงจัดการอบรมความรู้ด้านการจัดทำบัญชี การบันทึกบัญชีอย่างโปร่งใส และการใช้ระบบ GFMS เพื่อช่วยลดขั้นตอนการบันทึกข้อมูลและลดความซ้ำซ้อน ซึ่งจะส่งผลให้ทำงานได้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

คำสำคัญ : บริหารการเงินการคลังภาครัฐ ประสิทธิภาพ การเงินและบัญชี

Abstract

The research on effective factors on government fiscal management information system of financing and accounting staff: a case study in Rajamangala University of Technology was aimed to studying the variables effects to effectiveness level of government fiscal management information system (GFMS) i.e. personal information, personnel accounting knowledge and experience, personnel availability in the information technology components and personnel ability to work in the GFMS. In addition, the suggested solutions were collected for this system. The population were used in this survey study was the Rajamangala University of Technology financial and accounting staff who have used the GFMS. The study found that Efficiency in the GFMS accounting was moderate. Moreover, sex, age, no. of accounting studying subject, development training pattern, involving in organizational accounting activities, personnel availability in the information technology components and personnel ability in financial GFMS affect the efficiency of GFMS accounting staff significantly. There were suggestions to rise up GFMS efficiency: modify the hardware up-to-date, add peripherals for more

efficiently work, facilitate improvements in the software, educate in personnel on a regular basis, accounting knowledge and the use of GFMS to reducing the data transactions and redundancy.

Keywords : GFMS , Effective factor , Financing and accounting.

1. บทนำ

การดำเนินการด้านการปฏิรูประบบราชการไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับแนวทางการดำเนินงานของภาครัฐให้เป็นแนวใหม่ที่เน้นการทำงานโดยยึดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม มอบหมายอำนาจหน้าที่แก่ผู้ปฏิบัติงานแทนการควบคุมอย่างเคร่งครัด มีความโปร่งใสในการตัดสินใจ และมีวิธีทำงานที่รวดเร็วและคล่องตัว เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม เป็นระบบที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางพร้อมกับกระจายอำนาจสู่ระดับล่างและท้องถิ่นรัฐบาลมีนโยบายพัฒนาการบริหารงานในปัจจุบันให้ก้าวสู่แนวทางการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government) ทั้งนี้เพื่อให้ E-Government เป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาภาครัฐและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการปฏิรูประบบราชการไทย รวมถึงเป็นกลไกที่จะเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาระบบงานทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นในอนาคต ดังนั้นคณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติอนุมัติการดำเนินการออกแบบจัดสร้างเครือข่ายระบบบริหารการเงิน การคลังภาครัฐระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ทั่วประเทศในวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 เพื่อให้ส่วนราชการใช้ระบบ GFMS ในวันที่ 1 ตุลาคม 2547 ในการบริหารงบประมาณปี พ.ศ.2548 การใช้ระบบ GFMS สามารถทำการเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และนำมาซึ่งระบบจัดซื้อจัดจ้างที่ตรวจสอบได้โดยการใช้เทคโนโลยีแทนคน เนื่องจากมาตรฐานการทำงานของคนไม่เหมือนกัน โดยให้จัดระบบเก่าควบคู่กับระบบ GFMS ระบบ GFMS จะปรับใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันภายใน 2 ปี มีฐานข้อมูลเพื่อปรับปรุงการบริหารและบริการประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ อีกทั้งยังเป็นการลดขั้นตอนในการทำงาน ประหยัดค่าใช้จ่ายของรัฐ และนำไปสู่การบริหารสมัยใหม่ทั้งทางด้านการเงินการคลังและการบริหารงานบุคคล

ระบบ GFMS กับส่วนราชการ ระบบ GFMS ย่อมาจาก Government Fiscal Management Information System เป็นระบบบริหารงานด้าน การงบประมาณ บัญชี การเงิน การคลัง การรับจ่าย การบริหารต้นทุน การจัดซื้อจัดจ้าง ที่เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานเดียวกันทุกส่วนราชการ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานการคลังภาครัฐและสามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ กั้นนโยบายการคลัง และการปรับทิศทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างทันทั่วทั้งที่การเพิ่มประสิทธิภาพดังกล่าวทำให้ส่วนราชการสามารถลดขั้นตอนและลดภาระ ในการจัดทำเอกสารและรายงานให้ส่วนราชการกลางเนื่องจากสามารถเรียกดูรายงานได้จากฐานข้อมูลบริหารกลางแบบ Online real time รวมถึงการนำข้อมูลไปใช้เพื่อการตัดสินใจสำหรับ Chief Financial Officer (CFO) และ Chief Executive Officer (CEO) ทั้งในระดับประเทศ กระทรวง กรม จังหวัด และหน่วยงานราชการ นอกจากนี้ยังสามารถใช้ในการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์ พันธกิจและเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อีกด้วย (วุฒินันท์ ทรัพย์, 2548)

เนื่องจากการใช้ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ แบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของกรมบัญชีกลาง ได้ใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ซึ่งทำให้นักวิชาการการเงินและบัญชีภาครัฐต้องมีการปรับระบบการทำงานใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับระบบบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตามยังมีบางหน่วยงานที่ปฏิบัติแล้วประสิทธิภาพประสิทธิผลการดำเนินงานยังไม่สอดคล้องกับแนวนโยบายที่เกิดขึ้น บางส่วนก็มีการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด บางส่วนก็ยังมีปัญหาในการปฏิบัติงาน ทำให้บุคลากรการเงินและบัญชีส่วนราชการต้องมีการปรับกระบวนการทำงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์ อย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากรการเงินและบัญชี : กรณีศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานแก่บุคลากรการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลต่อไป

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของบุคลากรการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์
2. เพื่อศึกษาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับบัญชีของบุคลากรการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์

3. เพื่อศึกษาความพร้อมขององค์ประกอบในการปฏิบัติงานทางเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์

4. เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีในระบบ GFMS ของบุคลากรการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์

5. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

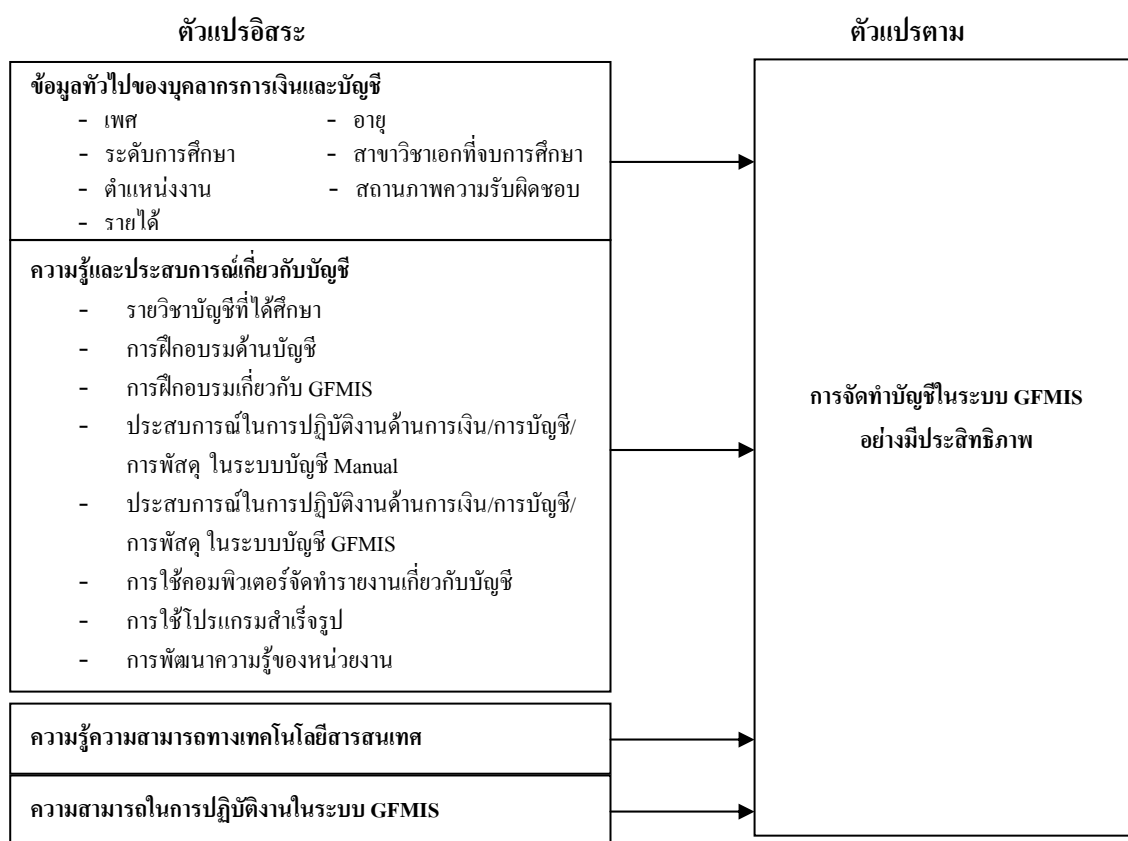
1.2 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ บุคลากรการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 59 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเดือนธันวาคม 2554 ถึงเดือนมกราคม 2555 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

- ตัวแปรอิสระได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรการเงินและบัญชี ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับบัญชี ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และความสามารถในการปฏิบัติงานในระบบ GFMS

- ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในงานวิจัย

ระบบ GFMS (Government Fiscal Management Information System) หมายถึง ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานการคลังภาครัฐ และสามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจกับนโยบายการคลัง และปรับทิศทางเศรษฐกิจของประเทศได้ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน ด้วยระบบงบประมาณ ระบบบัญชีการเงิน ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ระบบบริหารงานบุคคล ระบบบัญชีต้นทุน

บุคลากรการเงินและบัญชี หมายถึง บุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่รับผิดชอบขอบเขตงานด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัย

ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับบัญชี (Accounting capacity) หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เป็นพิเศษในด้านบัญชีโดยการตอบสนองวิชาการใหม่ ๆ ในด้านรายงานและให้ข้อมูลสนเทศต่างๆ นอกจากความรู้ความสามารถทางการบัญชี

ความพร้อมขององค์ประกอบในการปฏิบัติงานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology capability) หมายถึง ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในองค์กร

ประสิทธิภาพ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินการคลังด้วยระบบ GFMS เป็นการบริหารงานที่คำนึงถึงความคุ้มค่าของเงินงบประมาณที่เป็นค่าใช้จ่าย หรือทรัพยากรทางการบริหารอื่น ๆ ที่ได้กระทำไปในกิจกรรมนั้นโดยมุ่งไปที่ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการปฏิบัติงานของบุคลากรการเงินและบัญชีให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการปฏิบัติงานในระบบ GFMS ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด
3. เพื่อให้เป็นข้อมูลให้บุคลากรการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเข้าใจบทบาทของตนในการเรียนรู้ และพัฒนา เพื่อส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถทางการบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักวิชาชีพบัญชีต่อไป

2. วิธีการศึกษา

ในการดำเนินการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากรการเงินและบัญชี : กรณีศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อศึกษาผลกระทบของตัวแปรที่มีต่อการจัดทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมเก็บข้อมูล

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	จำนวน	14 คน
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	จำนวน	7 คน
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี	จำนวน	10 คน
4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย	จำนวน	3 คน
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	จำนวน	14 คน
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	จำนวน	11 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1. **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)** เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรการเงินและบัญชี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาเอกที่จบการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานภาพหน้าที่ความรับผิดชอบในหน่วยงาน และรายได้ มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือก (Checklist)

ตอนที่ 2 ด้านความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับบัญชีโดยครอบคลุมความรู้ความสามารถทางการเงินและบัญชี มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือก (Checklist)

ตอนที่ 3 ด้านความพร้อมขององค์ประกอบในการปฏิบัติงานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยครอบคลุมความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's scale)

ตอนที่ 4 ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีในระบบ GFMS มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's scale)

ตอนที่ 5 การจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's scale)

ตอนที่ 6 แบบสอบถามปลายเปิดความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมประสิทธิภาพ

2. **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)** โดยการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการค้นคว้าข้อมูลผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS โดยแบ่งได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากร กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางการเงินและบัญชี ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และผลต่อการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

การดำเนินการวิจัยใช้วิธีการออกแบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากบุคลากรการเงินและการบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 59 ชุด ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้นำมาวิเคราะห์

3.1 สรุปผลการศึกษาข้อมูลเชิงพรรณนา

3.1.1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรการเงินและบัญชี

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 88.10 มีอายุ 25 ปี – 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.32 รองลงมาอายุ 35 ปี – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.34 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 83.05 รองลงมาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 13.56

ผู้ตอบแบบสอบถามจบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.88 รองลงมาสาขาการจัดการทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 23.73 ทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (ลูกจ้างชั่วคราว) คิดเป็นร้อยละ 33.90 รองลงมาตำแหน่งนักวิชาการการเงินและบัญชี (พนักงานมหาวิทยาลัย) คิดเป็นร้อยละ 27.12 และนักวิชาการการเงินและบัญชี (ลูกจ้างชั่วคราว) คิดเป็นร้อยละ 15.25

ตามลำดับ หน้าที่ความรับผิดชอบเป็นเจ้าหน้าที่บัญชี คิดเป็นร้อยละ 62.70 รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่การเงิน คิดเป็นร้อยละ 35.60 และมีรายได้ระดับ 10,001-12,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.76 รองลงมาเป็นระดับ 5,000 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.98

3.1.2 ด้านความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับบัญชีของบุคลากรการเงินและการบัญชี

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษารายวิชาบัญชี 11-15 วิชา คิดเป็นร้อยละ 32.20 รองลงมาเป็น 6-10 วิชา คิดเป็นร้อยละ 28.80 ได้รับการฝึกอบรมด้านบัญชี (Manual) 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.29 รองลงมาไม่ได้รับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 23.72 ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ GFMIS 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.50 รองลงมาไม่ได้รับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 22.00

ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการเงิน/การบัญชี/การพัสดุ ในระบบบัญชี (Manual) 1 ปี – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.10 รองลงมาประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.30 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการเงิน/การบัญชี/การพัสดุ ในระบบบัญชี GFMIS 1 ปี – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.30 รองลงมาประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.90 มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์จัดทำรายงานเกี่ยวกับบัญชี 1 ปี – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.10 รองลงมาต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.30 มีประสบการณ์ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (ด้านบัญชี) 1 ปี – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.80 รองลงมาต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็น ร้อยละ 25.40 หน่วยงานมีการส่งเสริมการพัฒนาความรู้ในรูปแบบการอบรม/สัมมนาเรื่องการเงินการบัญชี การพัสดุ คิดเป็นร้อยละ 84.70 รองลงมาการประชุมเชิงปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 6.80 และเคยเข้าร่วมสัมมนา/ประชุมด้านบัญชีที่หน่วยงานจัดให้ คิดเป็นร้อยละ 55.90

3.1.3 ด้านความพร้อมขององค์ประกอบในการปฏิบัติงานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าตนเองมีความพร้อมขององค์ประกอบในการปฏิบัติงานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59) เมื่อพิจารณาความพร้อมขององค์ประกอบในการปฏิบัติงานด้านอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) ด้านซอฟต์แวร์ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) และด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.13) ตามลำดับ

3.1.4 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีในระบบ GFMIS

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.39) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นด้านการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.36) ด้านบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.41) ตามลำดับ

3.1.5 การจัดทำบัญชีในระบบ GFMIS อย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากรการเงินและการบัญชี

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีในระบบ GFMIS อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.35) โดยค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การติดตามผลการดำเนินงาน (3.46) รองลงมา คือ การเร่งรัดการใช้จ่ายเงิน และการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (3.41)

3.2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

3.2.1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรการเงินและบัญชีที่มีผลกระทบกับการจัดทำบัญชีในระบบ GFMIS อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ เพศและอายุ

3.2.2 ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับบัญชีที่มีผลกระทบกับการจัดทำบัญชีในระบบ GFMIS อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ จำนวนรายวิชาบัญชีที่ได้ศึกษารูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ของหน่วยงาน และการเข้าร่วมสัมมนา/ประชุมด้านบัญชีที่หน่วยงานจัดให้

3.2.3 ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วยอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และบุคลากรมีผลกระทบกับการจัดทำบัญชีในระบบ GFMIS อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.4 ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเงินในระบบ GFMS เพียงด้านเดียวที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

3.3.1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรการเงินและบัญชีที่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในส่วนของอายุมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบนจามา สุวรรณมาโจ (2549) ซึ่งพบว่า ผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของระบบที่ต่างกัน

3.3.2 ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับบัญชีมีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวรรณ กฤตชนเวท (2548) พบว่าปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นเนื่องจากบทบาทภารกิจที่ปรับเปลี่ยนไปยังไม่มีความชัดเจน ระบบการปฏิบัติงานเปลี่ยนแปลงบ่อย ไม่มีคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน บุคลากรได้รับการอบรมไม่ทั่วถึงและยังไม่พร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง

3.3.3 ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศมีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รักชนก ชุยกปิ่น (2546) พบว่า การดำเนินงานบนระบบ GFMS เกิดปัญหาจากปัญหาคำถามและความเข้าใจของบุคลากร ปัญหาด้านระบบโปรแกรมสำเร็จรูป ปัญหาด้านการช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาที่ระบบ ปัญหาทางด้านข้อมูลนำเข้าจากกระบวนการทำงาน ปัญหาอื่น ๆ เช่น การไม่สามารถแก้ไขข้อมูลได้ด้วยตนเองของ User และปัญหาด้านความพร้อมของอุปกรณ์ตามลำดับ อาณัติ เทียนศรี (2546) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพล คือปัจจัยความพร้อมด้านฮาร์ดแวร์และปัญหาด้านการทำงานของโปรแกรม ดังนั้น องค์กรควรที่จะจัดหาฮาร์ดแวร์ที่รองรับการทำงานของโปรแกรมที่ได้พัฒนาขึ้นมาให้มีขีดความสามารถสูงสุดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ดี อรวรรณ กฤตชนเวท (2548) พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นเนื่องจากอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ ส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่คล่องตัวและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จำเป็นต้องจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และจัดให้มีผู้ให้คำปรึกษาที่มีความชำนาญในการแนะนำการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ชมภูษุช หุ่นนาค (2553) พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ใช้ระบบขาดความเชี่ยวชาญ มีการหมุนเวียนปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่อยู่ตลอดเวลา วัสดุอุปกรณ์ก็ขาดประสิทธิภาพ

3.3.4 ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีในระบบ GFMS มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูวดี กันทะ (2550) พบว่าปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีปัญหามากที่สุดกล่าวคือ ปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูล ได้แก่ ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีที่ระบบทำการประมวลผลและปิดงวดบัญชีแล้วทำได้ยาก พิชารินทร์ ลิ้มปอังกนันต์ (2552) พบปัญหาในการปฏิบัติงานทั้งในด้านการนำเข้าข้อมูล การประมวลผลและด้านผลลัพธ์ รวมทั้งทักษะในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ชมภูษุช หุ่นนาค (2553) พบว่าระบบมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ทำให้ไม่สามารถทำความเข้าใจได้ทันทั่วทั้งที่

4. สรุปผล

ผลการวิจัยพบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศและอายุต่างก็มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง และมีนัยสำคัญ ตามลำดับ ส่วนระดับการศึกษา สาขาวิชาเอกที่จบการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานภาพหน้าที่ความรับผิดชอบในหน่วยงาน และรายได้ต่างกัน ไม่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับบัญชี ได้แก่ จำนวนครั้งที่ได้รับการฝึกอบรมด้านบัญชี (Manual) จำนวนครั้งที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ GFMS ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการเงิน/การบัญชี/การพัสดุในระบบบัญชี (Manual) กับในระบบบัญชี GFMS ความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์จัดทำรายงานเกี่ยวกับบัญชี และประสบการณ์ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (ด้านบัญชี) ต่างกันไม่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนข้อมูลที่มีผลกระทบกับการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ จำนวนรายวิชาบัญชีที่ได้ศึกษารูปแบบ ซึ่งส่งเสริมการพัฒนาความรู้ของหน่วยงาน และการเข้าร่วมสัมมนา/ประชุมด้านบัญชีที่หน่วยงานจัดให้ต่างก็มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศและความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเงินในระบบ GFMS มีผลกระทบกับการจัดทำบัญชีในระบบ GFMS อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างมีนัยสำคัญ

5. เอกสารอ้างอิง

- ชมภูนุช หุ่นาค. 2553. การศึกษาการประเมินผลระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) จังหวัดนนทบุรี. วารสารวิทยบริการ. 21(2) : 46-63.
- เบญจมา สุวรรณมาโจ. 2549. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ GFMS) ของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยทหารในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรภรณ์ ลิ้มปိုင်คนันต์. 2552. ปัญหาและแนวทางแก้ไขการใช้โปรแกรม GFMS ในการจัดการด้านการเงินการคลังของประเทศไทยผ่านเครือข่าย internet : กรณีศึกษาหน่วยงานราชการในแพร่. รายงานผลการวิจัย. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ยุวดี กันทะ. 2550. ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของส่วนราชการในจังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รักชนก ชูยกปิ่น. 2546. การใช้งานของ โปรแกรม J.D.Edwards ของบริษัท ซ้าฟเนอร์ อีเอ็มซี จำกัด. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วุฒินันท์ หริรักษ์. 2548. GFMS กับคุณ. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ มหาวิทยาลัยทักษิณ. นครศรีธรรมราช.
- อาณัติ เทียนศรี. 2546. ศึกษาปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อการนำโปรแกรมบัญชี CFAS ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพกรณีศึกษา: บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน). การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรวรรณ กฤตชนเวท. 2548. การศึกษาผลกระทบจากการปฏิรูปการบริหารภาครัฐของสำนักงานคลังจังหวัด : กรณีศึกษาสำนักงานคลังจังหวัดฉะเชิงเทรา. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.